

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ACCESSIBILITAT I INCLUSIVITAT (RESERVES D'ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 21 d'agost de 2023, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La neboda de la seva parella (empadronada al carrer d'Escòcia) és titular d'una reserva d'estacionament per a persones amb discapacitat. La reserva està ubicada al carrer de Pardo, molt a prop del domicili de la titular, i es troba plenament vigent.
- El dia 8 de juny de 2023, la promotora de la queixa va utilitzar un vehicle de la seva propietat, diferent del que estava vinculat amb la reserva d'estacionament, per portar la titular a una visita mèdica. Va estacionar a la plaça de la reserva. Va ser multada, i la grua es va endur el vehicle al dipòsit municipal.
- El 29 de juny de 2023, va iniciar el tràmit davant l'Ajuntament perquè autoritzés l'ús del seu vehicle com a segon vehicle vinculat a la reserva d'estacionament de la seva familiar.
- El 12 de juliol de 2023 va presentar un escrit d'al·legacions contra la multa en què al·legava que es va utilitzar aquest altre vehicle perquè l'autoritzat estava avariats.
- El 27 de juliol de 2023 va canviar el domicili que constava a la Direcció General de Trànsit del seu vehicle (que inicialment estava domiciliat al municipi de Malgrat de Mar), i va passar a ser el de la seva adreça de residència actual, carrer d'Escòcia.
- El 14 de novembre de 2023, l'Institut Municipal d'Hisenda va desestimar les seves al·legacions, i va confirmar la multa per estacionar en una zona exclusiva de vehicle de persones amb discapacitat.

- Considera que la sanció és injusta i desproporcionada, i que la normativa no hauria de ser tan rígida, ja que tot i que fos uns dies després de la multa, sí que es va tramitar l'autorització del seu vehicle en la reserva d'estacionament com a segona matrícula.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el **principi d'economia administrativa**, no s'ha efectuat una petició d'informe a l'Ajuntament de Barcelona, ja que en l'expedient hi consta prou informació per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació aportada per la persona interessada i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la decisió següent.

CONSIDERACIONS

1. Targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat

La Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques i de barreres en la comunicació, fomenta l'accessibilitat i la utilització dels béns i serveis de la societat per a les persones amb mobilitat reduïda o amb qualsevol altra limitació, mitjançant la supressió de barreres arquitectòniques i barreres en la comunicació, i mitjançant l'aplicació de mesures tècniques adequades que permetin millorar la seva qualitat de vida.

El Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la llei esmentada anteriorment i d'aprovació del Codi d'accessibilitat, estableix en el capítol 6 les normes sobre la targeta d'aparcament per a vehicles que portin persones amb discapacitat.

El Decret 97/2002, de 5 de març, sobre la targeta d'aparcament per a persones amb disminució i altres mesures adreçades a facilitar el desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda, concreta diferents aspectes per garantir la utilització correcta de les modalitats de la targeta d'aparcament.

L'article 5 estableix els drets derivats de la targeta d'aparcament, de manera que les persones titulars tenen els drets següents:

- Aturar els vehicles que portin persones amb mobilitat reduïda, pel temps imprescindible, per recollir o deixar persones o carregar i descarregar objectes

a qualsevol lloc de la via pública, sempre que no impedeixi la circulació de vehicles o vianants.

- Permetre que les persones titulars de targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat estacionin els seus vehicles, sense cap limitació de temps i sense obtenir comprovant, en els estacionaments amb horari limitat i en les zones de càrrega i descàrrega.
- Aturar o estacionar el vehicle en qualsevol lloc de la via pública, sempre que no impedeixi la circulació de vehicles o vianants.
- Utilitzar la targeta a tots els municipis de Catalunya, la resta de l'Estat i dels estats membres de la Unió Europea (fora de Catalunya cal comprovar la normativa corresponent, perquè pot variar).
- Gaudir de beneficis específics que cada municipi hagi establert a les seves ordenances municipals.

Aquests drets es poden **gaudir amb qualsevol vehicle que ocupi la persona titular, sempre que l'anvers de la targeta estigui col·locada de manera ben visible a la part frontal del parabrisa.**

A més, les condicions d'ús de la targeta són, entre d'altres, les següents:

- No poden fer-ne ús els familiars o altres persones si no van acompanyades de la persona amb discapacitat titular de la targeta.
- S'ha d'usar sempre la targeta original. No es pot fotocopiar ni manipular.
- S'ha d'usar sempre la targeta vigent. Una targeta caducada no és vàlida.
- En cas de pèrdua o robatori de la targeta, cal presentar una còpia de la denúncia, feta davant els cossos de seguretat, en el moment de sol·licitar-ne el duplicat.

2. Reserva d'estacionament per a persones amb discapacitat

Les persones amb discapacitat titulars d'una targeta d'aparcament també tenen dret a ser titulars d'una reserva d'estacionament. Així es recull a l'article 5 del Decret 97/2002 relatiu a les mesures que han de garantir els ens locals:

d) Possibilitar la reserva de places d'aparcament, prèviament a la sol·licitud, en els llocs on es comprovi que és necessari per a les persones titulars de targetes d'aparcament per a persones amb disminució, i, especialment, a prop dels seus domicilis i/o dels seus llocs de treball. Aquesta reserva es farà per mitjà de senyals de trànsit complementades amb un disc addicional i grafiat horitzontal, que reproduïx el mateix símbol d'accessibilitat que figura a la targeta d'aparcament per a persones amb disminució.

D'acord amb l'article 34 de l'OCVV, les zones de reserva d'estacionament i de prohibició d'estacionament constitueixen un ús comú especial dels béns de domini públic, i per tant estan subjectes a llicència municipal.¹

En cas de persones amb discapacitat, en un lloc proper al seu domicili, els requisits per obtenir la reserva d'estacionament són els següents:

- a) Que siguin titulars de la targeta d'estacionament identificada com a titular conductor/a.
- b) Que siguin titulars de la targeta d'estacionament identificada com a titular no conductor/a, quan tenint mobilitat reduïda, la persona titular sigui menor de 18 anys o, si és més gran, tingui un grau de disminució igual o superior al 65 per cent.
- c) Qui sigui titular de la targeta d'estacionament identificada com a titular conductor/a també pot sol·licitar-la a prop del seu lloc de treball.

Si bé només es pot autoritzar una única plaça d'aparcament, si la persona (titular conductor/a) o el nucli familiar (titular no conductor/a) tenen més d'un vehicle, **es pot incloure fins a dues matrícules a la placa identificativa de la reserva d'aparcament**, de manera que podrà utilitzar la plaça qualsevol de les dues matrícules.

El termini de tramitació de la llicència és de dos mesos, d'acord amb l'article 52 del Decret 336/1988, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del patrimoni dels ens locals. En cas que l'Ajuntament no resolgui expressament la sol·licitud de llicència, aquesta s'entén com a desestimada a tots els efectes. El termini de la concessió d'ús privatiu és d'un any, i és preceptiu tramitar anualment la renovació² corresponent per poder continuar gaudint de la reserva d'estacionament.

D'acord amb la documentació aportada a l'expedient, des de l'any 2013 la titular té autoritzada, i en vigor, una reserva d'aparcament molt a prop del seu domicili vinculada a una única matrícula.

Amb posterioritat al dia de la infracció, la família de la titular de la reserva d'estacionament sí que va iniciar els tràmits per incloure una segona matrícula en la reserva d'estacionament, i a data d'avui, aquesta ja s'ha autoritzat; per tant, actualment sí que consten en el senyal vertical de la plaça les dues matrícules.

¹ <https://seuelectronica.ajuntament.barcelona.cat/oficinavirtual/ca/tramit/20150001197>

² <https://seuelectronica.ajuntament.barcelona.cat/oficinavirtual/ca/tramit/20130001126>

3. Procediment sancionador

D'acord amb la documentació de l'expedient, i el mateix relat de la promotora de la queixa, en el moment dels fets **només constava una matrícula associada a aquesta reserva d'estacionament, i aquesta no era la del seu vehicle, sinó la d'un altre familiar.**

Com que el vehicle utilitzat habitualment, que és el vinculat a la reserva d'estacionament de la persona amb discapacitat, estava avariats, la promotora de la queixa va decidir utilitzar un altre vehicle. Però hauria d'haver utilitzat la targeta d'estacionament i haver-la col·locat en un lloc visible del parabrisa per poder estacionar en un lloc proper al domicili d'acord amb la normativa (no a l'espai de la reserva d'estacionament). La targeta permetia el transport de la seva familiar amb discapacitat en qualsevol vehicle, sense estar vinculada a cap matrícula en concret, a diferència de la reserva d'estacionament, que sí que està necessàriament associada a una o dues matrícules.

Cal destacar que a la zona de la reserva d'estacionament hi consta un senyal on s'informa de les matrícules autoritzades, i que l'estacionament per part d'un altre vehicle suposa una infracció greu d'acord amb l'article 70.2.k) de l'OCVV.

En conseqüència, aquesta Sindicatura no pot assenyalar cap irregularitat per part de l'agent denunciant, que va tipificar correctament la infracció, ni per part de la grua municipal que va retirar el vehicle i el va portar al dipòsit municipal, **precisament per garantir que cap vehicle diferent a l'autoritzat ocupés l'espai reservat per a ús exclusiu de la persona amb discapacitat titular de la plaça.**

Pel que fa al procediment, tampoc s'observa cap irregularitat: l'Institut Municipal d'Hisenda va incoar l'expedient sense que constin incidències en la notificació, i la promotora de la queixa va fer ús de les accions de defensa que va estimar oportunes; en concret, va presentar un escrit d'al·legacions (sense aportar cap document acreditant l'avaria del vehicle, i la visita mèdica), el qual va ser desestimat mitjançant una resolució expressa.

En virtut de tot això, pel que respecta a la tramitació del procediment sancionador objecte de la queixa, aquesta Sindicatura no hi aprecia cap greuge. És cert que posteriorment a la sanció s'ha autoritzat aquesta segona matrícula, però aquesta tramitació posterior no té efectes retroactius, i per tant no invalida el procediment sancionador.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda ha estat ajustada a dret i eficaç.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.